

INFLAȚIA

Inflație, deflație și dezinflație

Măsurarea inflației

Cauze și efecte economico-sociale. Politici anti-inflaționiste

fenomenul inflaționist

- *noțiunea de inflație este legată de masa banilor în circulație în raport de producție: creșterea masei banilor în circulație într-un ritm mai rapid decât cel al creșterii producției*
- *permanență în cadrul oricărei economii (dezechilibru care afectează în proporții diferite toate țările)*
- *proces prin care se afirmă multiple dezechilibre din economie*
- *proces de creștere cumulativă și autoîntreținută a nivelului general al prețurilor*

inflația

dezechilibru macroeconomic caracterizat prin două tendințe majore:

- - *creșterea generalizată și persistentă a prețurilor*
 - durabilă (non-conjuncturală)
 - tendință generală
 - cumulativă (autoîntreținută)
- - *scăderea puterii de cumpărare a banilor*

Deflație/dezinflație

- *deflație* - proces de scădere durabilă a nivelului general al prețurilor
- *dezinflație* - proces de reducere (încetinire) a ritmului de creștere a nivelului general al prețurilor, sau altfel spus de scădere durabilă a ratei inflației (aceasta înregistrând în continuare valori pozitive)
- *inflație așteptată* → info!

Măsurarea inflației

- *pornește de la consensul teoretic cu privire la formele sale de manifestare / conținutul său*
 - creșterea prețurilor (indicele prețurilor = I_p / indicele deflator = ID)
 - scăderea puterii de cumpărare
 - ecartul dintre masa monetară ce există efectiv în circulație și cantitatea de bani care se justifică din punct de vedere al activității economice (ecartul inflaționist).

Indicele prețurilor

- un produs:
$$i_p = \frac{p^1}{p^0} * 100$$

- *sintetic (general):*

$$I_p = \frac{\sum q_0 p_1}{\sum q_0 p_0} = \sum s_0 i_p$$

- *indice Laspeyres (cu structura producției fixată în perioada de bază)*

$$\text{Rata inflației: } i' = (I_p - 1) * 100$$

Indicele deflator

- un produs: $ID_{PIB} = \frac{PIB_{nom.}}{PIB_{real}}$

- sintetic (general): $ID = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_1 p_0} = \sum s_1 i_p$

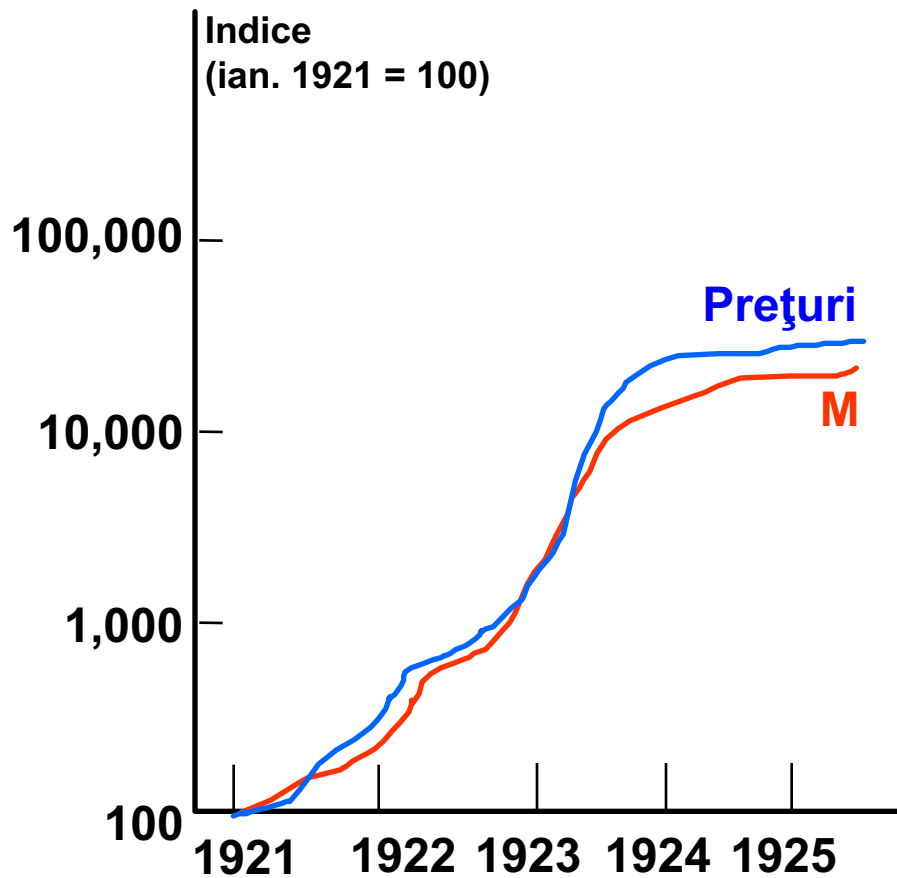
- indice tip Paasche (cu baza în structura curentă a producției)

forme sau stadii ale inflației

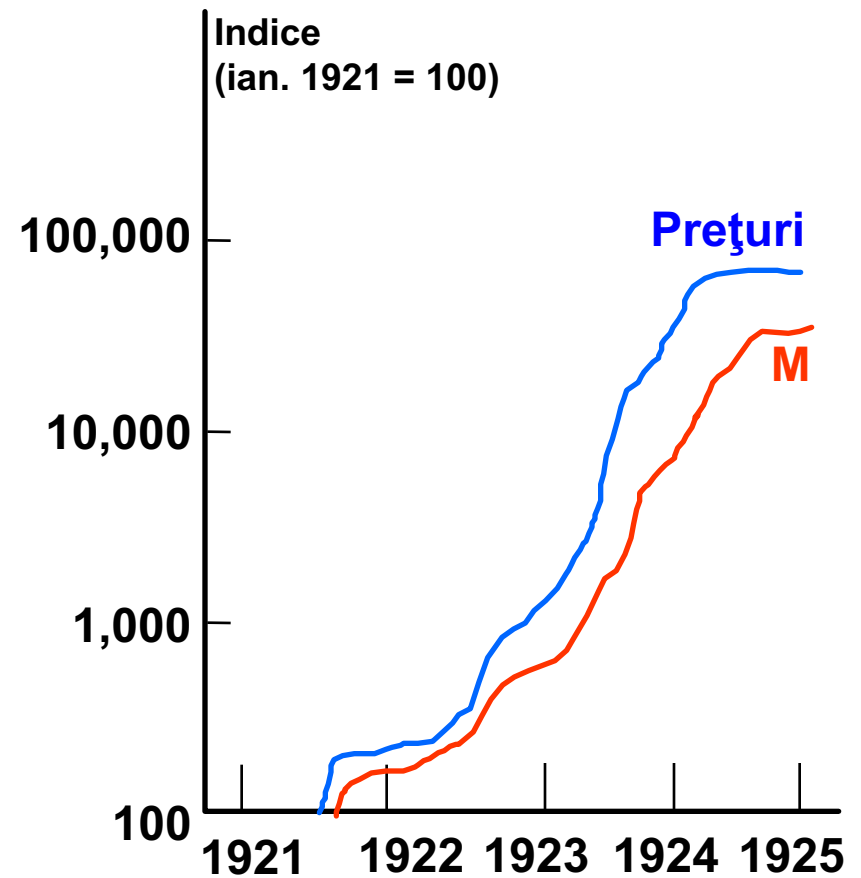
- șocul inițial" (> "prag" al stabilității monetare; în general de 1-3% pe an).
- inflație târâtoare (creeping inflation), depreciere monetară lentă, fără zguduiri economice; (eroziune monetară).
- inflația deschisă (open inflation)
- inflație galopantă
- hiperinflație

Evoluția masei monetare și a prețurilor în timpul hiperinflației 1921-1924

(a) Austria

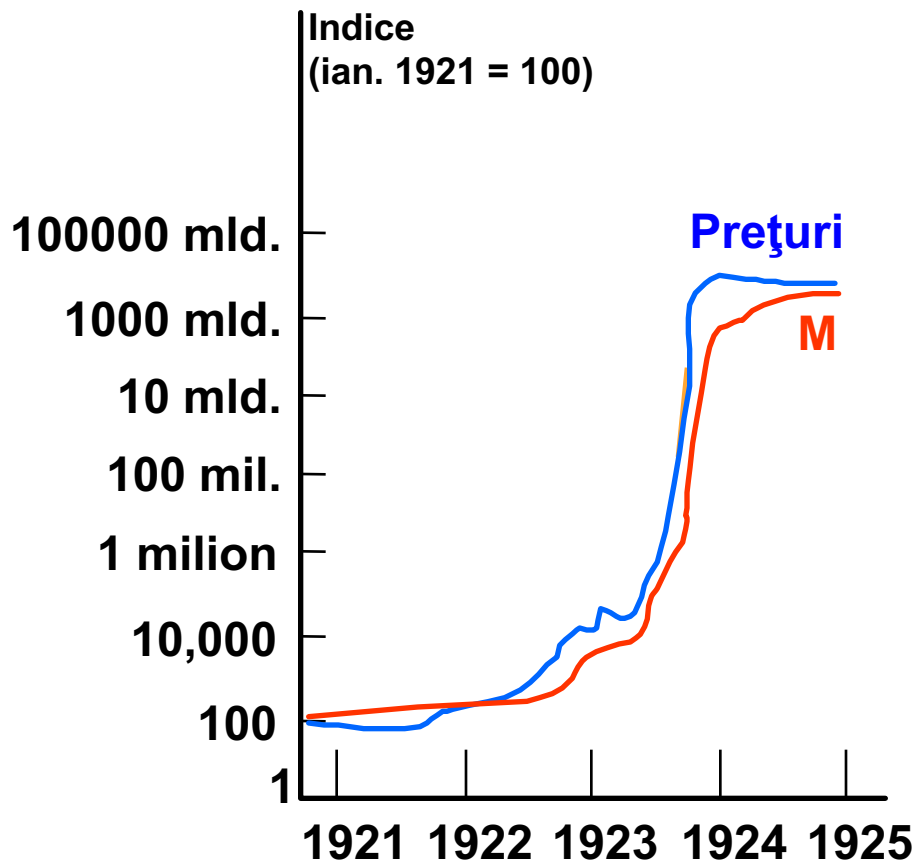

(b) Ungaria

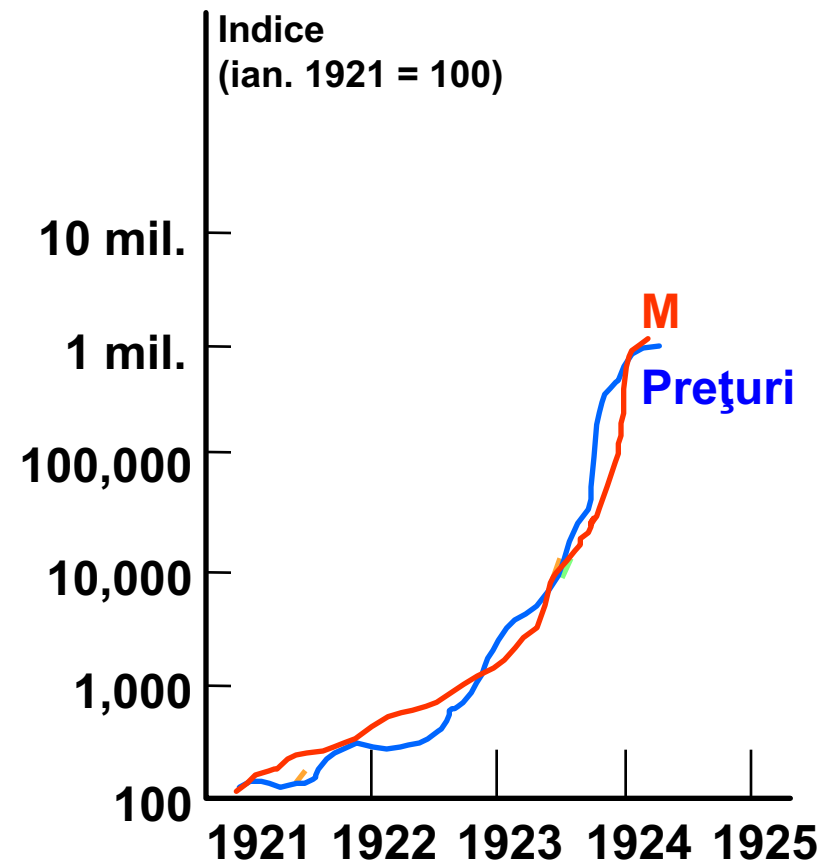

Evoluția masei monetare și a prețurilor în timpul hiperinflației 1921-1924

c) Germania

d) Polonia

Cauze și efecte economico-sociale

- inflația prin bani: $M*V = P*Y$ (emisiune necontrolată de monedă; creșterea vitezei de circulație a banilor...)
- inflația prin cerere (scăderea bruscă a înclinației spre economisire; mutații neanticipate în structura cererii,...)
- deficitul bugetar (cheltuieli neproductive; împrumuturi de la banca de emisiune,...)
- inflația prin costuri (scumpirea anumitor resurse materiale; majorări salariale necorelate cu productivitatea,...)
- inflația externă/importată (prețuri externe și/sau curs de schimb; excedent extrem...)
- inflație prin structuri (monopolizare...)

Cererea și oferta de bani și nivelul prețurilor de echilibru

Puterea de cumpărare
valoarea banilor ($1/P$)

Nivelul
prețurilor (P)

(Ridicată) 1

1 (Scăzută)

3/4

1.33

1/2

2

1/4

4

(Scăzută) 0

(Ridicată)

Oferta băncii
centrale

Cantitatea
de bani

M

A

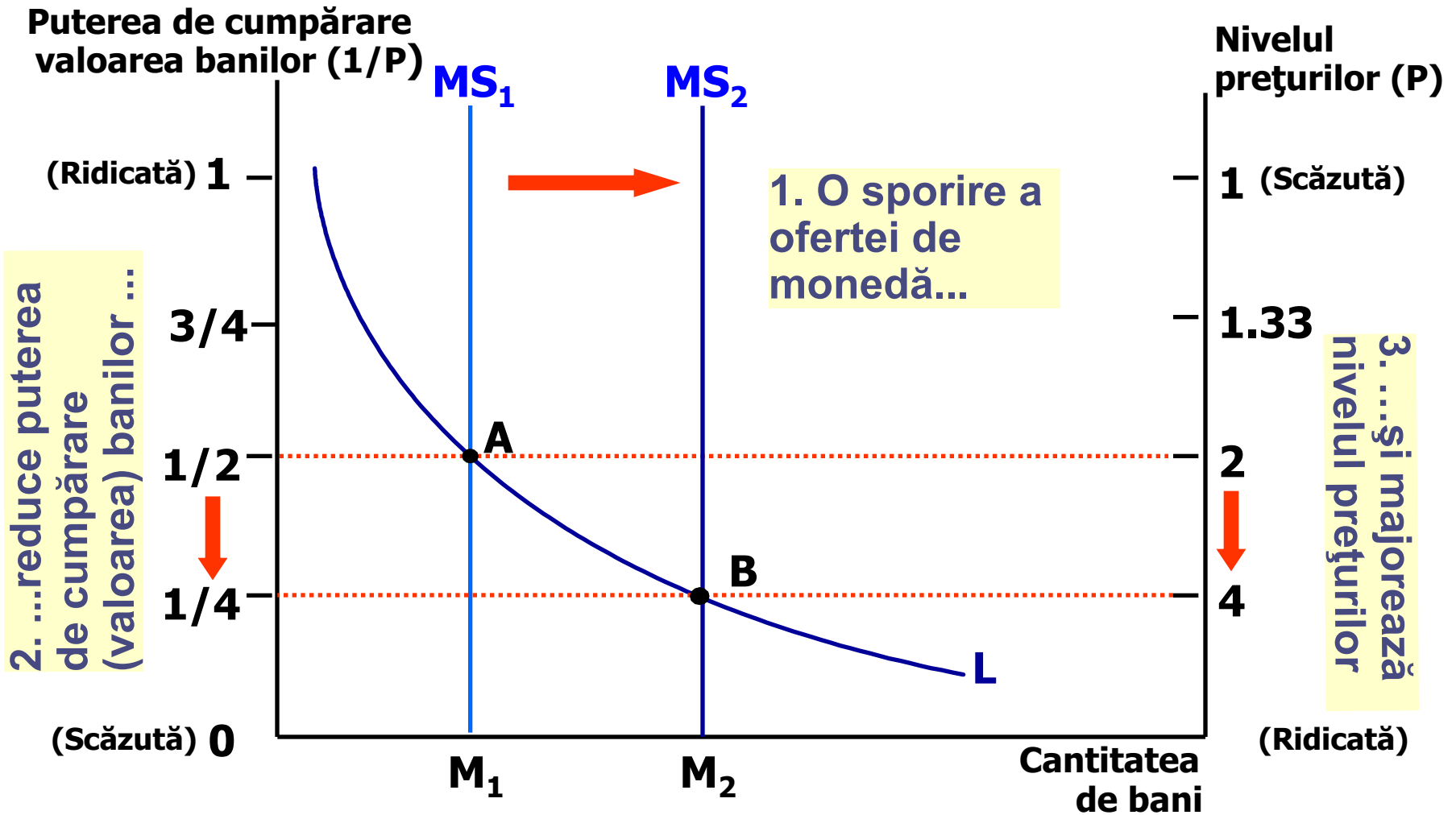
L

Nivelul
prețurilor de
echilibru

Puterea de cumpărare a
(valoarea) banilor

Nivelul
prețurilor de
echilibru

Efectele unei creșteri a ofertei de bani (unei mase bănești suplimentare)

Cauze și efecte economico-sociale

- primele faze ("șocul inițial" și "eroziunea monetară") → stimulează producția (*Expansiunea monetară lentă duce la expansiunea producției*)
- în fazele următoare inflația începe să "intoxice" sistemul economic și social:
 - scăderea puterii de cumpărare a celor cu venituri nominale fixe sau cu un grad ridicat de rigiditate (reduceri a cererii de consum)
 - scăderea vânzărilor (consecință așteptată cel puțin după lichidarea efectului de consum al economiilor)
 - diminuarea economisirii (cu efecte asupra investițiilor viitoare și creșterii economice – vezi modelul Solow)
 - distorsionarea sistemului de prețuri cu consecințe asupra optimalității deciziilor și alocării resurselor
 - costuri de informare mai mari și/sau accentuarea lipsei de informare completă
 - redistribuire arbitrară de bunăstare
- **stagflație** (stagnarea economică și inflație)
- **slumflație** (recesiune economică, inflație și șomaj cronic de masă).

Politici de combatere a inflației și consecințelor acesteia :

Politica monetară (și de credit)

- reducerea masei monetare în circulație (majorarea dobânzii de referință /taxei scontului; limitarea directă a creditelor; creșterea rezervelor minime obligatorii; politica de open-market)
- *reforma monetară*

Politici de combatere a inflației și consecințelor acesteia :

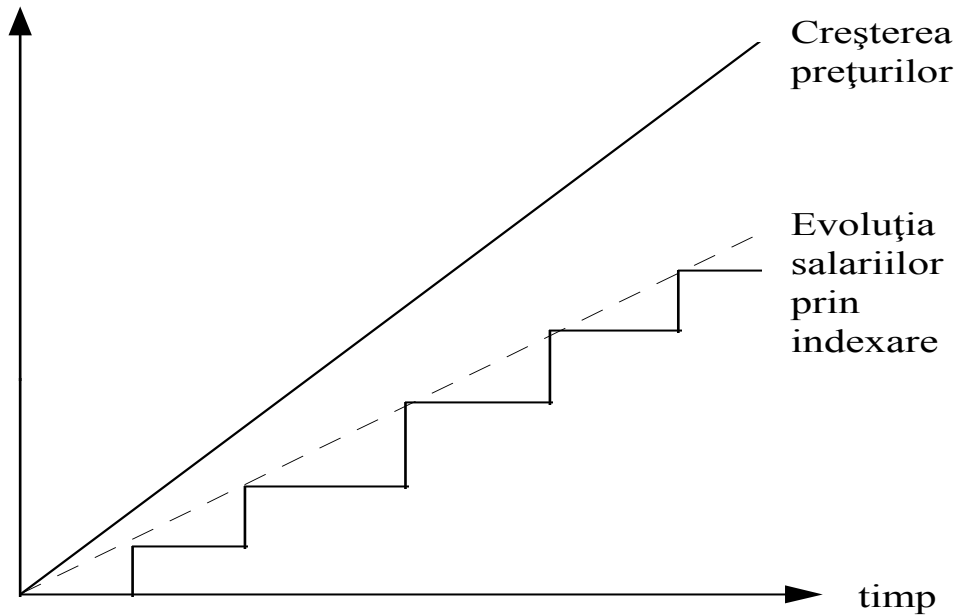
Politici financiare (bugetare)

- politica fiscală
- politica cheltuielilor publice
- *reducerea cheltuielilor publice*
- *creșterea veniturilor bugetare* (prin creșterea gradului de colectare a veniturilor și/sau creșterea fiscalității)
- *contractarea unor împrumuturi publice* pentru acoperirea deficitelor poate asigura diminuarea masei monetare și un control mai mare a cererii solvabile

Politici de combatere a inflației și consecințele acesteia : Politica veniturilor

- *indexarea*
-

Evoluția creșterii prețurilor și indexării.
Derulare și efecte

Politici de combatere a inflației și consecințelor acesteia :

alte măsuri

- *înghețarea prețurilor și a salariilor*
- *controlul prețurilor prin măsuri administrative*